

bilo patrijarhovo posestvo, ki je tamošnje sodstvo navadno Devincem prepuščal. Ime Vipava se čita prvič (kolikor je do sedaj znano) l. 1154., ko je grofica Jadviga Arco-Bogen darovala 5 kmetov pri Vipavi (v Ložu?) vetrinjskemu samostanu. Med pričami se čita tudi neki »Wlwinus de Wippach«. ¹⁾ Takó iz omenjene zgodovine ničesar ne zvemo o prizadevanji in bojih goriških grofov, da bi Vipavo patrijarhom oteli. Molči se tudi popolnoma o nastojanji avstrijskih vojvod, Vipavo za sé predobiti (1351—1365). Patrijarh Nikolaj je bil l. 1351 prisiljen podeliti »gorenji in dolnji grad v Vipavi« vojvodi Albrehtu II. in njegovim sinovom.

Celó neverjetno je, kakó se more v knjigo taka pomota vriniti, kakor citat str. 159. »de rebus Mose«, namesto: »*Rerum moscoviticarum commentario*«. Strašanski so tudi tiskarski pogreški (ali kaj) na str. 261.: Copine (Copiae), Vicerius (Vicarius), Sedes (Sedis), kapitalirati (kapitalirati, str. 204), ali pa Petazzi mesto Petazzi (Kočevsko gl. str. 55.). Sploh je str. 201. menda najnesrečnejša v celi knjigi, sicer polna fantazije, pa tudi polna pregreškov proti logiki, zgodovini (n. pr. »Benečani Vipavski!«) in slovniči (»Turci zmorej«, namesto premagajo). Tudi je nerazumno, kako je mogoče, da je kdaj »goriški notar sodil« (str. 202). Cerkev vrhpoljska pač ni v gotiškem zlogu sezidana (str. 147). Sploh je v obeh knjigah mnogo bodečih slovniških napak (zamenjuje se n. pr. vedno *ipak* in *itak*). Ali ima dolenski »Rog« (Hornwald res *roge*, da ga spisatelj imenujejo »Rogato gorovje« (Koč. gl. str. 7)??

S. R.

Nekaj iz ostaline Prešérnov. V svesti si, da nam je vse sveto, kar nas spominja na ljubljenca našega, dosléj največjega pesnika Prešérna, pisal je č. g. Gregor Einspieler, deželni poslanec in župnik v Podkloštru, naborjetskemu župniku, č. g. Lobeju, ker je bil zvédel, da hrani ta gospod neko posodo za kavo, ki je bila nekda svojína našega pesnika. Na to pismo je dobil č. g. Einspieler nastopni odgovor:

»Lieber Freund!

Endlich komme ich dazu, Deinen Wunsch wegen des Dichter Preschern'schen Service zu erfüllen.

Die Schwester des Dichters lebte als Häuserin mehrere Jahre bei ihrem Bruder Juri Preschern, pensionirtem Pfarrer in Wolfsbach bei Malborgeth. Sie erzählte mir, ihr Bruder, der Dichter Preschern, habe von der Stadt Krainburg ein Service einst erhalten.

Nach dem Tode des sehr prosaischen Pfarrers Juri erwarb ich mir, was noch zu haben war, und sende es Dir mit Vergnügen.

Pfarrer Preschern starb im October 1868, ich war als Nachbar bei der Beerdigung

Filipp Lobe, Pfarrer.«

Jako zanimivo bi bilo védeti, ali je mesto Kranj res podarilo kaj takega Prešérnu, in o kateri priliki se je to zgodilo. Č. g. Einspieler hrani od te posode dva vrčka, jednega za kavo, drugega za mleko, in jedno cukrenico. Ako se dokaže, da je bilo to res nekda svojína Prešérnova, hranile naj bi se navedene reči v ljubljanskem muzeji, kateremu jih č. g. Einspieler rad prepušča.

Rodoljubi v Kranji naj torej blagovolijo o tej stvári pozvedovati ter objaviti, kar bodo zvédeli.

Jos Lendovšek.

Orgeljski odmevi. Zbirka prediger in poiger za orglje ali harmonij. Za uporabo v cerkvi, šoli in na domu. Zložil in visokorodnemu gospođu Antonu Klodiču, vit. Sabladorskemu, c. kr. dež. šolskemu nadzorniku, i. t. d. udano poklonil Danilo Fajgelj. Op. 40. Cena 1 gld. Založil Fran Govekar, nadučitelj. V Ljubljani natisnili Blaznikovi nasled-

¹⁾ Zahn, o. c. pg. 80. —